

[Tove Nielsen.]

var et bestilt socialdemokratisk arbejde. I dag behandler vi et socialdemokratisk forslag til folketingsbeslutning om 10.-12. uddannelsesår, hvor der ganske vist i bemærkningerne til forslaget står, at regeringen ikke kan gå ind for en enhedsskole i 10.-12. uddannelsesår forstået som en skole, hvor hovedparten af pensum er fælles for alle elever, og hvor alle elever føres frem til samme grad af erhvervs- og studiekompetence, som, når man læser de mange og lange bemærkninger igennem, alligevel efterlader en forståelse af, at det trods alt er det, der bliver lagt op til. Forslaget og dets bemærkninger er i høj grad karakteriseret af at sige meget lidt konkret. Til gengæld kan man mellem linjerne læse og tænke sig til det meste.

De forsøg, som regeringen i perioden frem til 1980 vil have kørende, har folketinget ingen indflydelse på, hvis der skulle være et flertal i folketinget for disse forsøg. Forsøgene er heller ikke konkretiseret. Tværtimod står der i bemærkningerne:

„Til støtte for et så omfattende planlægningsarbejde vil det være nødvendigt, at der udføres et koordineret forsøgs- og udviklingsarbejde, hvor de forskellige overvejelser om udviklingen kan afprøves i konkrete situationer.“

Det drejer sig som nævnt i bemærkningerne om de pædagogiske, de strukturelle, de økonomiske og de administrative problemer. Det er en stor mundfuld at gabe over.

Venstre kan ikke være med til at give regeringen en blankoveksel til at starte dette udviklingsarbejde. Vi ønsker ikke, at flere årgange unge skal være prøveklude eller forsøgsdyr for en socialistisk tankegang om, at hvad alle ikke kan, skal heller ikke de andre kunne. Måske er det trukket lidt hårdt op, men sagt med andre ord: venstre ønsker ikke at bortkaste og ødelægge de uddannelsesmuligheder, der benyttes af ca. $\frac{4}{5}$ af ungdommen efter 9. skoleår, fordi ca. $\frac{1}{5}$ af ungdommen efter 9. skoleår ikke modtager nogen uddannelse. Vi vil godt se på, om der er ting, der skal rettes op, ting, der skal ajourføres, og vi vil meget gerne være med til at motivere denne restgruppe på ca. $\frac{1}{5}$ til at modtage uddannelse, så den netop har et fundament at bygge videre på.

I juni måned 1975 vedtog folketinget en

ny folkeskolelov, der som bekendt træder i kraft den 1. august i år. Forud for denne vedtagelse var der gået en periode af uro og usikkerhed. Hvad ville det ende med, efter at man sådan set stykkevis og delt havde taget hul på en lovgivning, der ikke i sin helhed var vedtaget? Nu ved vi, hvor vi står med hensyn til folkeskolen. Lovgrundlaget er i orden, og resultaterne af det daglige arbejde vil efterhånden vise sig, og netop den omtalte restgruppe vil i den nye folkeskolelov få så meget, der vil give den motivation, som er nødvendig, for at den føler, den skal arbejde sig videre og få en uddannelse.

Men de krav, som venstre var med til at få ind i den ny folkeskolelov: prøver, karakterer, niveaudeling, vil vi ikke gøre illusoriske ved at se bort fra dem, når det drejer sig om de årgange, som følger efter det 9. skoleår, og venstre ønsker heller ikke at bringe uro og usikkerhed via en række ikke-konkretiserede forsøg frem til 1980 på 10.-12. uddannelsesår.

I grunden mener jeg ikke, at vi virkelig seriøst kan diskutere regeringsforslaget om 10.-12. uddannelsesår, når vi indtil nu mangler to så vigtige brikker inden for dette felt som lovgivningen om gymnasiet og lovgivningen om EFG-uddannelserne. Det er en bagvendt fremgangsmåde, regeringen her vælger, og den fremgangsmåde kan venstre ikke tage et medansvar for.

Ganske vist kan dagspressen i dag fortælle, at den frie adgang til gymnasiet nu er udskudt to år. For det første må jeg hertil bemærke, at den frie adgang til gymnasiet så sandelig ikke er vedtaget, endside diskuteret i folketinget, og venstre ønsker som nævnt ikke at gøre de krav, der stilles i folkeskolen, illusoriske. Vi ønsker ikke at være med til at sænke niveauet på gymnasierne ved, at alle uanset standpunkt skal kunne komme ind på gymnasiet.

Tilføjes mener jeg også det skal, at det jo egentlig virker meget mærkeligt, at man taler for en fri adgang, som man jo godt ved vil føre til, at endnu flere søger ind på gymnasiet, i samme tidsrum, som vi alvorligt arbejder med problemet angående de videregående uddannelser, problemet med hensyn til overproduktion af akademikere. Der er et eller andet her, der ikke hænger sammen.